

รูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

จเร วงศ์คงดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

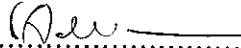
กันยายน 2548

ISBN 974-502-589-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ จเร วงศ์คงดี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..........ประธาน

(ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)

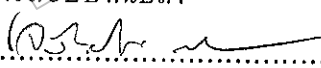
..........กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชย สุนทรายุทธ)

..........กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..........ประธาน

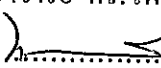
(ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)

..........กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชย สุนทรายุทธ)

..........กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..........กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ชัย สุนทรายุทธ)

..........กรรมการ

(ดร.นวลพอง อุดรพิมพ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่...30...เดือน...กันยายน...พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลมาจากการได้รับคำปรึกษา แนะนำ และได้รับความเอาใจใส่ดูแลอย่างดียิ่งจาก ดร.เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทรายุทธ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ข้อคิดและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ และดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ที่ช่วยตรวจแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอดทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อันเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกทราบซึ่งเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเสียสละเวลาตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณญาติพี่น้องและเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้ความกรุณา ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจในการวิจัยในครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สุกวรรณ วงศ์คงดี ที่ให้กำลังใจและช่วยตรวจเอกสารในการทำงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้

คุณประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่คุณบิดา มารดา บุพการี และบูรพาจารย์ ที่ได้ชี้แนะและวางพื้นฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัยจนได้รับความสำเร็จในการศึกษาสมดังความมุ่งหมายทุกประการ

จเร วงศ์คงดี

46921862: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา: กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต)

คำสำคัญ : รูปแบบการดำเนินงาน/ การดูแลช่วยเหลือ/ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา

จร เวศศักดิ์: รูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (A STUDENT ASSISTANCE MODEL FOR
OPERATIONS OF SECONDARY SCHOOLS IN THE EASTERN SEABO DEVELOPMENT
AREA) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ค.ค. ชร ศูนย์วิทยุ, Ph.D.,
ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ค. 95 หน้า ปี พ.ศ. 2548. ISBN 974-502-589-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการดำเนินงานการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ครูที่ปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกจำนวน 350 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดระยองที่มีขนาดต่างกัน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way – ANOVA)
วิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่
ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยรวมและรายคู่อยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่
ชายฝั่งทะเลตะวันออกจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวมและด้านความพร้อมในการดำเนินงาน
ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านผลการดำเนินงานและด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีผลการดำเนินงานเหมาะสมมากกว่า
โรงเรียนขนาดกลาง
3. รูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ควรดำเนินงานตามที่
กำหนดเชิงระบบ ได้แก่ ปัจจัยในการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านผลการดำเนินงาน
และด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กมุ่งเน้นการจัดครู
ที่ปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความเข้าใจขั้นตอน การให้
คำปรึกษารวมทั้งประสานให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

46921862 : MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.ED (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: A STUDENT ASSISTANCE MODEL/ SECONDARY SCHOOL/ THE EASTERN SEABOARD DEVELOPMENT AREA

JARA WONGKONGDEE: A STUDENT ASSISTANCE MODEL FOR OPERATIONS OF SECONDARY SCHOOLS IN THE EASTERN SEABOARD DEVELOPMENT AREA.

THESIS ADVISORS: CHAROENWIT SOMPONGTAM, Ph.D., DHORN SUNTRAYUTH, Ph.D., PIRAT WONGNAM, Ph.D., 95 P. 2005. ISBN 974-502-589-5

The purpose of this research was to investigate and compare a student assistance model for operations of secondary schools in the eastern seaboard development area as classified by school size. The sample consisted of 350 student advisors of secondary schools in the eastern seaboard development area. The research instrument was a 5 rating scale questionnaire. The statistics used for the analysis of the data were mean, standard deviation, One-way ANOVA Statistical and Paired differential analysis with Scheffe' Test.

The research resulted were as follows:

1. The operations of providing assistance to students in secondary schools in the eastern seaboard development area were at high level.
2. The operations of providing assistance to students in secondary schools in the eastern seaboard development area as a whole, and by each aspect as classified by school size were significantly different at .05 Level.
3. A student assistance model for operations at schools should proceed by the system setting, such as inputs, process, outputs, and impacts of operations. For middle schools and small schools, it should focus on the effective team of advisors. All teachers should understand the importance of counseling and seek parental cooperation in assisting students.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานในการวิจัย.....	4
กรอบความคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	10
รูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	23
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	37

สารบัญ

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4 ผลการวิจัย.....	39
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์.....	50
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก.....	82
ภาคผนวก ข.....	84
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	95

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กระบวนการดำเนินงาน วิธีการและเครื่องมือของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ...	19
2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามจังหวัดและขนาดโรงเรียน ...	32
3	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก	40
4	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ด้านความพร้อมในการดำเนินงาน	41
5	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ด้านกระบวนการในการดำเนินงาน	42
6	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ด้านผลการดำเนินงาน	44
7	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ด้านผลกระทบ	45
8	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาต่างขนาดกัน ต่อการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	46
9	เปรียบเทียบรายคู่การประเมินผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม	47
10	เปรียบเทียบรายคู่การประเมินผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน ด้านความพร้อมในการดำเนินงาน	47
11	เปรียบเทียบรายคู่การประเมินผลการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน ด้านกระบวนการดำเนินงาน	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 เปรียบเทียบรายการคู่การประเมินผลการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน ด้านผลการดำเนินงาน	49
13 เปรียบเทียบรายการคู่การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านผลกระทบ	49
14 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ใน โรงเรียน ขนาดเล็ก	50
15 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ใน โรงเรียน ขนาดกลาง.....	51
16 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ใน โรงเรียน ขนาดใหญ่.....	51
17 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ใน โรงเรียน ขนาดเล็ก.....	52
18 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ใน โรงเรียน ขนาดกลาง	52
19 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ใน โรงเรียน ขนาดใหญ่	53

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
2 โครงสร้างคณะกรรมการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	13
3 แสดงการทำงานประสานกันและร่วมงานเป็นทีม.....	13
4 แผนภาพแสดงกระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	18
5 องค์ประกอบพื้นฐานของการดำเนินโครงการ.....	23
6 ปัจจัยในการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	58
7 รูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	59
8 กระบวนการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	61
9 ผลการปฏิบัติงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	63
10 ผลกระทบที่ได้รับจากการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	64